

Változatelemzés: Értékelési tábla

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Változatok pontértéke			Indoklás
			0 vált.	Part- menti vált.	Nánási úti vált.	
A) Műszaki szempontok, a szélsőséges árvízi helyzetek kezelhetősége	-5+25		8	15	19	
A1) Az előírt műszaki paramétereknek és feltételeknek való megfelelés biztosítása	0 + 5	A1/1) A 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet szerinti előírás (Mász+130 cm) teljesítése. Ez utóbbi kötelező feladat, így alacsonyabb szint nem elfogadható, magasabb meg felesleges. Ez természetesen kizárja a nulla változatot.	0	5	5	A1/1. A 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet szerinti előírás (Mász+130 cm) teljesítése Az elsőrendű árvédelmi védvonalra előírt, a tervezés során betartandó követelményeket a 74/2014 (XII. 23.) BM rendelet tartalmazza. Ebben a védvonal kiépítési magasságára, keresztmetszetére, anyagára vonatkozóan szigorú feltételek kerültek meghatározásra. A „0” változat, azaz a meglévő földtöltés semmilyen előírt paramétert nem teljesít. Magassághiány 1,35-2,8 m-ig terjed, A töltés koronaszélessége, rézsúhajlása, anyaga az árvédelmi funkció betöltésére alkalmatlan. Szivárgási problémákat nem kezel. A Nánási-Királyok úti 1. változat és a Parti 2. változat a tervezett kiépítés szerint szivárgás gátló alépitmény és a fix felépitmény /támfal/, valamint az erre felépíthető mobilfal révén valamennyi előírásnak eleget tesz.
		A1/2) Az előírt védőtávolságok, kiszolgáló utak helyigényének biztosíthatósága A kritérium a műszaki megfelelés biztosíthatóságának milyenségéről szól. A tervezett mű helyigényét növeli, hogy helyet kell biztosítani a megközelíthetőséget biztosító szervízútnak, tervezett elválasztott kerékpáros és gyalogos forgalmat biztosító utaknak, és az árvízvédelmi művekre előírt védőtávolságokat.				A1/2. Védőtávolságok, kiszolgáló utak A „0” változat esetén a közművek nyomvonalára előírt védőtávolságok nem teljesülnek - a meglévő töltés nagyobb része egy víz főnyomócsőre épült rá. Az 1. változat és a 2. változat esetén a közművektől előírt védőtávolság egyrészt a meglévő közműállapot révén, másrészt a tervezett közműkiváltásokkal teljesül. A kiszolgáló szervízút szerepét az újjáépítendő Nánási és Királyok útja, valamint a meglévő parti sétány helyén tervezett kezelőút biztosítja. Fentiek értelmében alapján a „0” változat a legkisebb 0, a tervezett két új változat pedig a maximális 5 pontot kapta.
A2) A változat műszaki megvalósíthatósága, bonyolultsága, fenntarthatósága	-2+10	A2/1) Az építés, megvalósítás időtartama. A bizonytalanságokat is figyelembe véve a leghosszabb idő számít a legkedvezőtlenebbnek.	7	6	6	A2/1. Az építés, megvalósítás időtartama Az értékelésnél figyelembe vettük, hogy a Nánási úton a munkavégzés a jelentős közműkiváltási igény, a lakosság építés alatti közlekedésének biztosítása, a buszforgalom terelése miatt tömegközlekedéssel ideiglenesen el nem látható útszakaszok lerövidítése okán csak több, viszonylag rövidebb szakaszokra bontva történhet. Az ütemek számának növekedése az építés időtartamát jelentősen növelni fogja. A parti nyomvonal esetén ez a korlátozás kevésbé lesz érezhető, az építési területen tömegközlekedéssel nem kell számolni, kizárólag a gyalogos közlekedés, illetve esetlegesen a megkülönböztetett járművek megközelítési lehetőségének biztosítása szükséges. A parti nyomvonal esetén a közműkiváltási igény jóval kevesebb. Az árvédelmi mű kevesebb ütemben, gyorsabban megvalósítható. Értelemszerűen a 0 változat esetén a megvalósíthatóság problémája nem releváns, semmilyen építési nehézséggel számolni nem kell.
		A2/2) A meglévő közművek okozta problémák kezelhetősége. A tervezés során vizsgálni kell a meglévő közművek esetében a védőtávolságokat, ill. nem megfelelés esetén a közművek áthelyezését (átépítését) lehetőségét, amelye(ke)t alapesetben a nyomvonal mentén kell megoldani. Amennyiben ez nem lehetséges, akkor a közmű áthelyezésének műszaki feltételeit meg kell vizsgálni. A szempont ennek bonyolultságát, kezelhetőségét vizsgálja.				A2/2. Meglévő közművek okozta problémák kezelhetősége A „0” változat esetén értelemszerűen meglévő közművek okozta új problémákkal nem számolunk. A Nánási út-Királyok útjai és a parti változatnál valamennyi, az építést akadályozó meglévő közmű kiváltása előirányzásra került. Ezek megvalósításnak műszaki akadálya nincs. Akadályt csupán a szükséges engedélyek megszerzése jelenthet. Mindkét változat esetén merülhet fel probléma, -a Nánási útnál az MVM hozzájárulása, a parti változatnál a magántulajdonú területek tulajdonosi hozzájárulásai. Ezek az engedélyezési időszakot elnyújthatják.
		A2/3) A megvalósuló létesítmény szokásos éves műszaki fenntarthatósági igénye. A kritérium nem vonatkozik az árvízi eseményekkel összefüggő tevékenységekre, csak a szokásos éves fenntartási, karbantartási feladatokra.				A2/3. A megvalósuló létesítmény szokásos éves műszaki fenntartásiigénye A tervezett nyomvonalváltozatok esetén az éves karbantartási igény a nyomvonal bejárását, az esetleg szükséges javítások végrehajtását, a mobil elemek talplemezeinek tisztítását, esetleg próbaszerelést jelent. A parti nyomvonal esetén ide soroltuk a kapcsolódó rézsú és kezelőút karbantartását is. Ebből adódóan a parti változat

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Változatok pontértéke			Indoklás			
			0 vált.	Part- menti vált.	Nánási úti vált.				
		A2/4) A szükséges kisajátítások – az árvízvédelmi biztonságot elsőbbségként kezelve – mértéke.				karbantartási igénye valamivel nagyobb. A „0” változat esetén a karbantartási igény a jelenlegihez képest nem változik. A2/4 A szükséges kisajátítások mértéke A „0” változat és a Nánási-Királyok útjai változat kisajátítást nem igényel. A Parti változatnál egyrészt a rendezetlen tulajdonviszonyok miatt – a meglévő sétány több szakaszon magánterületen húzódik, a kerítések nem az ingatlanhatáron húzódnak -, a Sajtház környékén a közterület jelentősen leszűkül - komolyabb mértékű kisajátítással kell számolni. A2/5. Elfogadhatóság az üzemeltető szempontjából Ezen alpontban kizárólag az árvédelmi mű üzemeltetőjének, a Fővárosi Csatornázási Művek igényei alapján pontoztuk. FCSM-nek, mint Budapest teljes árvízi védekezését végző szervezetnek az azelsődleges szempontja, hogy minél egyszerűbb legyen a védekezés lebonyolítása: minél magasabb, lehetőleg a MÁSZ-t közelítő szintig fix árvédelmi mű épüljön és mobil fal építésére minél később és minél kisebb mennyiségben legyen szükség. A tervezett két nyomvonal ebben a kérdésben jelentős különbséget mutat. A Nánási úton tervezett fix árvédelmi mű magassága - a meglévő, magasabb terepszintekből adódóan MÁSZ+0,3 ig terjed. A MÁSZ+1,30 szintig szükség esetén 1,0-1,6 m magas mobil fal építendő. Ugyanezen értéke a parti változat esetén a következők. Fix árvédelmi mű felső szintje: MÁSZ-0,9-0,5m Felépítendő mobil fal: 1,4-2,2m. Ez azt jelenti, hogy a parti védvonal esetében gyakrabban, az árvízi előrejelzés alapján már alacsonyabb árhullámok esetén is szükségessé válik a mobilelemek felszerelése. A mobilfalas védekezés időtartama a Nánási út magasabb fekvéséből adódóan rövidebb a parti változathoz képest. A pontozásnál figyelembe vettük azt a körülményt is, hogy a Nánási út-Királyok útjánál jóval több kulisszanyílás szükséges, mint a parti nyomvonal esetén. A „0” változatnál értelemszerűen az üzemeltetői igény a meglévővel azonos, általában csak kis mértékben haladja meg a mobil falas rendszerét. A pontok értéke fentiek szerinti értékelés átlagaként adódott.			
		A2/5) Elfogadhatóság az üzemeltető szempontjából. A tervezett rendszer elfogadhatósága, kedvezősége az üzemeltető véleménye alapján.							
A3) Illeszthetőség, rugalmasság	-1+5	A3/1) Meglévő területhasználatok zavarása, korlátozása. A fő kérdés az, hogy az elkészülő létesítmény milyen változásokat okoz a meglévő területhasználatok szempontjából.	1	2	4	A3/1 Meglévő területhasználatok zavarása korlátozása Normál helyzetben a meglévő területhasználatot egyik változat sem korlátozza. A kulisszák lehetővé teszik az ingatlanok megközelítését, illetve a parton a Duna megközelítését. Ebben a vonatkozásban a változatok között nem tettünk különbséget A3/2 A tervezett kerületi, fővárosi vagy állami fejlesztésekhez, építési szabályozáshoz való viszony Az EUROVELO 6 kerékpárúton kívül egyéb fejlesztéssel nem számoltunk. A parti változatnál negatívan értékeltük, hogy az ingatlanbefektetők irányából – egyéb szabályozás hiányában - jelentősen megnőhet a nyomás a terület beépíthetőségének növelésére, ami adott esetben a terület kedvezőtlen funkcióváltását idézheti elő, illetve tovább növeli a környék már most is túlterhelt infrastruktúrájának terhelését (pl. forgalomnövekedés a Nánási-Királyok útján a lakosság növekedése nyomán). A3/3. Védekezési alkalmazkodási lehetőség A „0” változatot ítéltük ebben vonatkozásban a legkedvezőtlenebbnek. Mindkét tervezett változat képes arra, hogy a különböző árvízszintekhez rugalmasan alkalmazkodjon, azonban mivel a parti változatnál már kisebb átvízszintnél is védekezni kell, az alkalmazkodás itt nagyobb ráfordítással lesz lehetséges. A pontozás fenti szempontok szerinti értékelés összegzését tükrözi.			
		A3/2) A tervezett kerületi, fővárosi vagy állami fejlesztésekhez, építési szabályozáshoz való viszony. A megvalósuló megoldás, mind a jelenlétével, területfoglalásával, mind az általa nyújtott nagyobb biztonsággal befolyásolhat a hatásterületén tervezett más fejlesztések lehetőségeit.							
		A3/3) Védekezési alkalmazkodási lehetőség a várható árvízszintekhez. A tetőzések különböző szinten várhatók, lehet olyan helyzet, hogy nincs szükség a teljes védelmi rendszer kialakítására, biztonságosan védekezni lehet MÁSZ szinten is. Az értékelés során vizsgálandó a védekezési esetén felállítandó (mobil) elemek száma és hogy milyen gyakran lehet szükség a mobilelemek egy részének felszerelésére (pl. a MÁSZ-t el nem érő árhullámok esetén is).							

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Változatok pontértéke			Indoklás
			0 vált.	Part- menti vált.	Nánási úti vált.	
A4) A működtetés során fellépő védekezési kockázatok árvízi vészhelyzetben	-2 +5	A4/1 Vonalmenti védekezés igénye. Vonalmenti védekezés esetünkben a védmű kialakítása utáni védekezési igényt jelenti, árvízi esemény alatt.	0	2	4	A4/1 Vonalmenti védekezés igénye Minden változat esetén szükséges. A Nánási útnál csak magasabb vízállás esetén kerül sor a mobil elemek felállítására, ugyanakkor a Nánási út több kulissza nyílása miatt a vonal menti védekezés itt hosszabb szakon válik szükségessé. Az FCSM azt az álláspontot képviseli, hogy a parti változatnál nehezebb feladatot jelent a védekezés, nemcsak amiatt, hogy már alacsonyabb vízállásnál el kell kezdeni a védekezést, hanem azért is, mert a magasabb oszlopok miatt nagyobb nehézséget jelent a mobilelemek beszerelése (pl. álványépítésre is szükség van számos ponton). A4/2 Árvízkapuk okozta problémák kezelhetősége Ebben a vonatkozásban legnagyobb problémát a „0” változat jelenti, a szükséges homokszákos védekezés miatt. Az árvízkapuk mind a két új változat esetében a balesetmentes közlekedés figyelembevételével kerültek kialakításra. Kezelhetőség szempontjából a Partmenti változat jóval kevesebb kaput tartalmaz, ugyanakkor a Nánási úton csak magasabb vízállás esetén van szükség beavatkozásra. A4/3 A létesítmény állékonysága a veszélyeztető tényezőkkel (pl.: jég, uszadék, hullámzás) szemben Mindkét tervezett változat alapvetően állékonynak tekinthető, a Nánási út előnyét a nagyobb hullámtér miatti csillapító hatás jelenti, amely véd a nagy méretű uszadékok ütközésétől, A4/4 A tervezett védmű geotechnikai stabilitását veszélyeztető szivárgás kezelhetősége A „0” változat kivételével a szivárgás mindkét változat esetén kezelésre került. A különbséget a szivárgóval összegyűjtött és átemelt víz mennyisége mutatja. A szivárgászámítás alapján mértékadó árvíz esetén a szivárgókba kerülő vízmennyiség a parti nyomvonal esetében a Nánási úti vízmennyiséget jelentősen meghaladja, egyes szakastokon akár az ötszöröse is lehet. A4/5 A fejlesztés miatt a MÁSZ ne emelkedjen A fejlesztés egyik változata sem okozza a MÁSZ érezhető emelkedését. E tárgyban végzett korábbi vizsgálatok szerint a parti változat esetén előálló vízszintemelkedés kb. 3 cm-re tehető. A Nánási úti változat előnyét mutató pontozás fentiek összegzése alapján adódott.
		A4/2) Az árvízkapuk okozta problémák kezelhetősége. Függhet az árvízkapuk kialakításának nehézségeitől, a szivárgási problémák kezelhetőségétől, azok számától, kezelhetőségétől, a beavatkozások gyakoriságától. Problémát jelenthet például, ha a gépkocsival való befordulás csak balesetveszélyes módon biztosítható.				
		A4/3) A létesítmény állékonysága a veszélyeztető tényezőkkel (pl.: jég, uszadék, hullámzás) szemben.				
		A4/4) A tervezett védmű geotechnikai stabilitását veszélyeztető szivárgás kezelhetősége.				
		A4/5) A MÁSZ ne emelkedjék a fejlesztés hatására kimutatható módon. Van olyan becsülhető növekedési szint, amely olyan kicsi, hogy nem értékelhető pont változással. Ekkor a hatás szintén 0 értéket kaphat.				
B) Gazdasági és hatékonysági kérdések	-4+11		3	8	6	
B1) Beruházási, egyszeri ráfordítás igény	0 +3	B1 Beruházási, induló ráfordítási költség millió Ft Kivitelezési és járulékos költségek összesen.	3	2	0	A 0 változatban nincs beruházási költség, ezért ez kapja a maximális pontszámot. A parti nyomvonal beruházási költsége bruttó 22 mrd Ft, tartalmazza az elbontandó büféépületek bontási költségét is. A Nánási úti változat beruházási költsége bruttó 28 mrd Ft, 27 %-kal magasabb a partmenti változaténál. A legolcsóbb változat a „0” változat, így értelemszerűen az kap 3 pontot, viszont ez nem lehet a viszonyítás alapja. A két beruházási változat már összehasonlítható, így ezek közül az olcsóbb kap több pontot, míg a lényegesen drágább változat meg a minimum pontszámot.
B2) A működtetés feltételrendszere	-1 +3	B2/1) Működtetési (üzemelési és fenntartási, pótlási) költségek évenkénti alakulása, pénzügyi fenntarthatósága. A becslés a fenntartási, pótlási ciklusidők figyelembevételével történik.	3	1	3	B2/1: A 0 változat éves üzemelési és fenntartási költsége 11 MFt. A Partmenti változat működési többletköltsége a 0 változathoz képest egy évre vetítve 37 MFt. a Nánási úti változaté 21 MFt. A partmenti változat működési költsége 50%-al több a Nánási úti változatnál.

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Változatok pontértéke			Indoklás
			0 vált.	Part- menti vált.	Nánási úti vált.	
		B2/2 Védekezési költségek alakulása B2/3) Működtetés és védekezés intézményi, szervezeti, szakmai, képzettségi háttere				B2/2: A védekezés várhatóan négyévente szükséges a 0 változat és a Part menti változat esetén. A 0 változat védekezési költsége éves szintre számítva 7 MFt. A Part menti változat védekezési többletköltsége a 0 változathoz képest egy évre vetítve 7 MFt., tehát az összes védekezési költség 14 millió Ft. A Nánási úti változat esetén sokkal ritkább (8 évente) védekezéssel lehet számolni. A Nánási úti változat esetében a 0 változathoz képest védekezési költségmegtakarítás várható, éves szintre számítva a megtakarítás 4 MFt., tehát az éves védekezési költség 3 millió Ft B2/3: A működtetés intézményi háttere mindkét változatnál fejlesztésre szorul (mobil fal újszerűsége). A védekezés ritkább, egyszerűbb és rövidebb ideig tart a Nánási úti változatnál, ezért kisebb a humán- és eszköz erőforrás igénye. A működés költségei a legkisebbek a „0” változatnál, és alacsonyok a Nánási útnál. A védekezési költségek pedig a Nánási útnál legalacsonyabbak, Ezért maximális pontszámot adtunk a „0” változatnak és a Nánási útnak. Minden alszempontból a legrosszabb a Part menti változat, de a költségek itt sem irreálisan magasak, és ez a változat nagyobb területet véd, ezért kapott 1 pontot.
B3) árvízi károk nagysága	-3+3	B3/1 Az árvízi vagyoni kockázat becsült nagysága. A kockázat az árvízvédelemben egy elöntés bekövetkezési valószínűségének és a mentesített ártérben az elöntés okozta kár mértékének szorzata. B3/2 Megmaradó károk B3/3 Védekezésnél keletkező károk B3/4) Járulékos többletráfordítások a közfeladatok kapcsán	-3	3	2	B3/1: Csillaghegyi öblőzetben az ÁKK szerint a vagyoni kockázat becsült értéke 2 174 MFt/év a „0” változat esetén. Ebben a jelenlegi fővédvonal mentett oldal vagyoni kockázata szerepel. A hullámtéren lévő vagyon értéke nem. A Part menti változat ezt is védi. B3/2: A változatok megvalósítása után a maradó kockázat 330 MFt/év a mentett oldalon. A Partmenti változat esetében a hullámtéri területeken is kisebb lesz a megmaradó kár a 0 változathoz képest. A Nánási úti változat esetében a megmaradó kár jelentősebb, mint a part menti változatnál. B3/3: A védekezési munkálatoknál keletkező károk szempontjából a „0” változat a legrosszabb, a Part menti változat és a Nánási úti változat megegyezők. B3/4: Az árvíz után: árvíz utáni takarítás, tisztítás, fertőtlenítés szempontjából a „0” változat a legrosszabb, a Part menti változat a legjobb. A Nánási úti változat ebből a szempontból köztes értékelést kap. Az árvízi károk nagysága alapján messze legrosszabb a „0” változat, hiszen nem épül meg a megfelelő védmű, ezért kapott -3 pontot. A legjobb változat a Part menti, mert az nemcsak a mentett oldalon védi meg az értékeket, hanem a hullámtéren is. Így a Part menti változat maximális pontszámot kapott. A Nánási úti változat alig marad el a Part menti változattól, hiszen védi a teljes mentett oldalt, ezért 2 pontot kapott.
B4) Költség-hatékonyság a beruházás megvalósítása és működése, üzemeltetése szempontjából egyaránt	0 +2	B4) Költséghatékonyság értékelése. A beruházási és működési költségre jutó az árvízvédelmi intézkedések előnyeiben részesülő lakosok száma	0	2	1	A „0” változat 0 pontszámot kap, mert nincs megvédett lakosság, mert nincsen új árvízvédelmi intézkedés. A Partmenti változat beruházási és működési költségek jelenértéke 30 éves időtávra 14 mrd Ft, a Nánási úti változaté 24 %-kal magasabb, 17 mrd Ft. Az árvízvédelmi intézkedések előnyeiben részesülő lakosok számában a két változat között alig van különbség, mert a parti sávban csupán 53 lakóingatlan van. A III. kerület átlagos 2 fő/lakással számolva a Nánási változat védett lakosszámahoz képest (30007 fő) 106 fő a többlet. Ezért elsősorban a költségkülönbözlet miatt az 1 milliárd forintra jutó megvédett lakosok száma a Partmenti változat (2178 fő/1 mrd Ft) esetében 24,4 %-kal magasabb, mint a Nánási úti változaté (1750 fő/1 mrd Ft). Ezért a part menti változat megkapja a maximális 2 pontszámot, a Nánási úti változat pedig 1-et.
C) Környezet-, természet-, táj- és értékvédelem, ökológiai állapot	-20+10		-4	-12	-1	
C1) A beavatkozással érintett terület nagysága, érzékenysége	-3 0	C1/1) Teljes, a munkákhoz igénybe vett terület (közvetett és közvetlen). A beruházás területfoglalása, közvetlen hatásterülete könnyen lehatárolható – megegyezik a munkaterülettel. Az adott pontszámot az építési tevékenység összes területfoglalása adja, melybe nem csak a beavatkozások tényleges területfoglalását kell beleszámolni, hanem a munkagépek felvonulási területeit, tárolóterületeket, valamint az anyaglerakóhelyeket is. C1/2) A létesítmény helyfoglalása. Az elkészült létesítmény és a hozzátartozó utak, védőtávolság miatt igénybe vett területek nagysága Az adott pontszám minél nagyobb a területigénybevétel mértéke, annál kisebb, minél kisebb a kiterjedés, annál nagyobb.	0	-3	-1	Az építési és fenntartási munkák során már meglévő és szükségszerűen fejlesztett úthálózat és infrastruktúra kerül igénybevételre. A Duna-parti nyomvonal esetében mindez egy jelentősen nagyobb kiterjedésű területfoglalással jár (pl. köztes kis utcák, sétány É-i és D-vege), továbbá munkasáv és megközelítési és fenntartási utak kiépítése szükségszerű. Anyagtárolási és üzemi területek kialakítása mind kettő változat esetén igényként merül fel, azonban a Duna-parti nyomvonal esetében ez egy kiterjedtebb területen valósulna meg.

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Változatok pontértéke			Indoklás
			0 vált.	Part- menti vált.	Nánási úti vált.	
		C1/3) Vízbázisok lehetséges érintettsége. Az érintett vízbázisvédelmi terület nagysága és minősítése a kérdés.				C1/3: Vízbázisok közvetlen érintettsége irreleváns. A partmenti változat északi szakasza a Szentendrei-szigeti vízbázis védőterületével igaz határos, de azt nem érinti.
C2) A rendszer kiépítésnek kedvezőtlen, káros környezeti hatásai	-4 0	C2/1) Levegőminőségre gyakorolt hatások és a létesítés zaj- és rezgés kibocsátásai. Az építési munkák, a munkagépek működése és a kapcsolódó szállítások okán légszennyezőanyagok, valamint zaj- és rezgés kibocsátással járnak.	-1	-3	-1	C2/1: Levegővédelmi szempontból az árvízvédelmi műtárgy Királyok útja - Nánási út nyomvonalon való kiépítése kisebb környezeti hatást okoz. A kisebb területi igénybevétel miatt a területi érintettség és a hatásterület is kisebb, valamint érintetlenül hagyja a parti sávban a természetes növényzet és part menti levegőmozgások miatt levegővédelmi szempontból előnyös területet. Építéskor a kisebb diffúz felület okán a légszennyezettségi koncentrációk is alacsonyabbak, illetve a modellezés alapján légszennyezettség-terjedés is kedvezőbb. Duna-parti nyomvonalnál nagyobb a zajterhelés hatásterülete. A hatótényező és a hatásfolyamat alapján az árvízvédelmi mű számára a Királyok útjára és a Nánási útra tervezett nyomvonal kedvezőbb, mint a Duna-partra tervezett nyomvonal. Rezgés vonatkozásában az árvízvédelmi műtárgy Királyok útja - Nánási út nyomvonalon való megvalósítása kedvezőbb, mivel a rezgés hatás kisebb területet érint. Fentiekre való tekintettel, ezen szempont alapján, a partmenti nyomvonal nem támogatott. Fontos azonban megjegyezni, hogy mind három ható tényező jelentkezik a Nánási-Királyok nyomvonalon is (igaz kevésbé jelentős mértékben), így annak értékelése is negatív előjelű. C2/2: Mindkét nyomvonal minimum megközelít felszíni vizet, azonban felszíni víznek való kitettség és érzékenység szempontjából a Duna-parti építkezés a Duna folyamatos közelsége miatt nagyobb kockázattal jár, így emiatt inkább a belterületi nyomvonal megvalósítása javasolt. Fontos megjegyezni azonban, hogy a környezetvédelmi előírások betartása mellett a kivitelezés egyik nyomvonal tekintetében sincs közvetlen hatással felszíni vizekre. Ezek tekintetében, ha kis mértékkel is, de a partmenti nyomvonal a kevésbé támogatott. C2/3: A part menti változatnak sok kisebb vendéglátó egység „áldozatul esik”. Ezek önmagukban nem nagy értékűek, de összesen jelentősebb összeg lesz az elbontásuk (ill. későbbi visszaépítésük), valamint átmeneti, de növekedett zaj és légszennyezés hatással is számolni kell, melyek jelentős hatással lesznek az élővilágra. A belső nyomvonalon a bontási munkálatok elsősorban a vonalas létesítményekre és közművekre vonatkoznak, melyek kisebb művi értéket képviselnek, emiatt magasabb (negatív) pontszámot kap. C2/4: Igaz mindkét nyomvonalnak van hatása a felszín alatti környezetre, kitettség és érzékenység szempontjából a Duna-parti építkezés nagyobb mértékű kockázattal jár. Emellett a partmenti szivárgó rendszert nagyobb kapacitásra szükséges tervezni a Duna jobban érvényesülő depressziós hatása miatt. Ezek alapján a Duna-parti nyomvonal megvalósítása kevésbé támogatott. C2/5: Kitettség szempontjából a Duna-parti építkezés felvonulási területe kiterjedtebb, ezzel együtt nagyobb terület terhelt hulladékképződéssel. Emiatt inkább a belterületi nyomvonal megvalósítása javasolt, ahol koncentráltabban képződik hulladék és kevésbé jelentős az élővilágnak való kitettség. C2/6: A partmenti változat létesítése és a mű fenntartása kisebb forgalomkorlátozással jár, ugyanakkor a rekreációs és a természetvédelmi területhasználatot sokkal jobban zavarja. A kiterjedtebb megközelítési terület környezetében nagyobb a járulékos zaj és légszennyező hatótényező mértéke. Összességében a belső nyomvonal építkezése nagyobb hatást indukál e szempont szerinti forgalomra. C2/7: A vízparti területeken megjelenő védmű végleges területhasználati hatásokat okoz, a Nánási úti nyomvonalnál ez a hatás maximum átmeneti jellegű lesz, és nem von maga után jelentős tájképi és funkcionális változásokat, emiatt e szempont tekintetében a belső nyomvonal támogatott. C2/8: A vízparti területeken megjelenő védmű mindenképpen kedvezőtlen hatású az itt található tájértékekre nézve, míg a belső nyomvonal e szempont tekintetében gyakorlatilag irreleváns.
		C2/2) Vízminőségi problémák okozása, elkerülhetősége. A tervezett fejlesztések felszíni vizekre vonatkozó kedvezőtlen minőségi hatását kell elsősorban figyelembe venni.				
		C2/3) Művi elemeket érintő bontások és az érintett értékek jelentősége. A bontandó mennyiségeket és a bontott elemek értékét kell figyelembe venni.				
		C2/4) Földtani viszonyokra és a talaj szerkezetére gyakorolt hatás. A tervezett fejlesztés munkálatai, pl. a munkagépek mozgása, az altalaj megbolygatása (alapokkal, szádfallal stb.) minőségi változást okozhat ezen közegekben.				
		C2/5) Az építési munkák során keletkező hulladék okozta problémák és kezelésük. A hulladékgazdálkodási törvény értelmében törekedni kell arra, hogy a beavatkozás során minél kevesebb építési és bontási hulladék keletkezzen. A képződött hulladékok szakszerű ártalmatlanításáról gondoskodni kell.				
		C2/6) A területhasználatok közvetlen zavarása (útlezárások helye, ideje) az építés alatt. Maga az építési tevékenység hatással lehet olyan közvetlen használatokra, mint a közlekedés, az igénybe vett, de a tágabb környezet elérhetősége (pl. munka és szállítógépek mozgása, útlezárások), a rekreációs lehetőségek. Ez összefüggésben van mind a munkák helyével, területigénybevételével, mind időtartamával, mind a jellegével.				
		C2/7) Településkörnyezeti hatások összefoglalása. E szempont összefoglaló jellegű. Itt figyelembe kell venni minden olyan problémát, melyet a területen mozgó (rekreálódó, horgászó, éttermet, büfét üzemeltető stb.), illetve a környéken lakó észlelhet, tevékenységében zavarhat				
		C2/8) Régészeti, kulturális örökségvédelmi hatások. A tervezés jelenlegi fázisában ismert régészeti lelőhelyek, világörökségi és világörökség várományos területek, műemlékek, egyedi tájértékek és az országos tájképvédelmi övezet várható érintettsége alapján kerül meghatározásra.				
C3) Természetvédelmi és védelem alatt nem álló zöldfelületi rendszerelemeket (kék-zöld infrastruktúra) érő hatások az építés és az új állapot léte és fenntartása során	-6 +1	C3/1) Védett természeti területek közvetlen vagy közvetett érintettsége (országos és helyi jelentőségű védett területek, Natura 2000 területek, ex lege védelem alatt álló területek, NÖH stb.)	0	-4	-1	C3/1: A Dunához közeli parti nyomvonal közvetett hatásterülete érinti, illetve határos a védett területekkel, emiatt megvalósulása kevésbé támogatott. C3/2: A Duna melletti fás társulások természetközeli, idősebbek, magasabb tájképi értékűek, nehezebben pótolhatók, emellett a szivárgók és egyéb épített elemek miatt itt darabszámra is több fa kivágására kell felkészülni, így a nyomvonal megvalósulása összességében lényegesen negatívabb környezeti hatással járna.
		C3/2) Fakivágások mértéke, védett faszorok sorsa. Kivágandó fák száma, kora (ezt pontosan csak a fa kivágása után lehet meghatározni, de becsülhető. A felméréskor faegyedenként nem becsülték kort, ellenben a nyomvonalváltozatoknál összefoglalva lesz megadva.), védettsége, törzsátmérője számít.				

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Változatok pontértéke			Indoklás
			0 vált.	Part- menti vált.	Nánási úti vált.	
		Minél több, minél idősebb, védett és minél nagyobb törzsméretű fa kivágása szükséges annál alacsonyabb a pontszám. A nyomvonalakon található fák mind fel lettek mérve, de a szivárgók, rézsúk stb. miatt kivágásra kerülő fák meghatározása és figyelembe vétele is szükséges. C3/3) Védett és nem védett szárazföldi és vízi élőhelyek és fajok kiterjedésében, egyedszámában, összetételében várható változások (lásd pl. fészkelő madárfajok faj és egyedszámában, élőhelyében, odulakó denevérek, holt fákban élő bogárfajok élőhelyében várható változás). C3/4) A vízparti, vízi ökoszisztémát érintő hatások. A Duna partján számos helyen megmaradtak az eredeti vízparti élőhelyek, élővilág maradványai (kavicsos part, bokorfüzes, fűz, nyár egyedek, cserjeszint és gyepszint élővilága). E mellett az építkezések a meder állapotára is hathatnak a vízi élővilágot kedvezőtlenül érintve. C3/5) Megfelelően helyreállított vagy újonnan kialakított értékes zöldterületek léte, megjelenése a terv hatására				C3/3: A Dunához közeli parti nyomvonal környezetében a jobb minőségű, nagyobb kiterjedésű, összefüggő élőhelyek, élőhely rendszerek sokkal több védett vízi és szárazföldi állatfajnak adnak otthont, életteret, így az ebbe való beavatkozás jelentős negatív hatás okozna a rendszerre, helyreállítása korlátozottan vagy egyáltalán nem lehetséges. A belső nyomvonal esetében is várható negatív környezeti hatás, azonban annak mértéke töredéke a partmenti hatásoknak. Ezek tekintetében ezen szempont szerint nem támogatjuk a partmenti nyomvonalat, a pontozás is ennek megfelelő. C3/4: Igaz a mostani partmenti a változat az eddigi legkedvezőbb környezetvédelmi szempontból, negatív hatása így is jelentős. A parti nyomvonal környezetében jobb minőségű, nagyobb kiterjedésű, összefüggő élőhelyek találhatóak, mint a belső nyomvonal környezetében, emiatt a partmenti nyomvonal megvalósulásával jelentős környezeti kár alakulna ki az összefüggő élőhely rendszerek megbolygatásával, pusztításával. Ezek és e szempont alapján értelemszerűen a partmenti nyomvonal nem támogatott. C3/5: A Duna menti idősebb erdősav pótlása rövid távon lehetetlen: 50-60 év kell, mire a galériaerdő képe a mai állapottal összemérhető lesz. A megjelenő mesterséges- és betonfelületek, illetve fakivágások elvesznek az eddigi zöldfelületekből. Ez a hatás a Nánási úti nyomvonalnál is fennáll, de jóval kisebb mértékben. Ezen szempont szerint tehát a belső nyomvonal környezeti hatása kevésbé negatív. Fontos azonban megjegyezni, hogy a belső nyomvonal környezetében kialakítandó zöldfelületek környezetminőségi javulást jelenthetnének a mostani állapothoz képest, így ez pozitívumként értékelendő.
C4) Környezeti hatások a létesítmény léte miatt, és a fenntartásnak köszönhetően	-1+3	C4/1) A belvizek okozta veszélyeztetés változása. A háttérterületek fakadóvíztől, belvíztől való veszélyeztetése, illetve ennek elkerülése, mentesítésének megoldása a kérdés. C4/2) Tájképi hatások. Az egyes változatok értékelésekor a várható tájképi, településképi megjelenés is fontos szempont. A létesítmény tájképi hatásait meghatározza az elhelyezkedés (ezen belül a hatásviselek száma - mint pl. lakóterületek, főbb közlekedési létesítmények felől érzékelhető-e - a környező területhasználatok, növényzet takaró hatása, valamint az árvízvédelmi létesítmény kialakítását megelőző látvány módosulása – pl. meglévő növényzet eltűnése), a műszaki kialakítás (pl. méret, anyaghasználat) és a tervezett létesítmény környezetrendezése (pl. növénytelepítéssel hogyan kombinálható). További szempont lehet, hogy a tervezett kialakítás ideiglenes elemekből (pl. mobil fal) és/vagy tartós elemekből (pl. töltés) áll, tehát ideiglenesen vagy tartósan milyen hatással van a tájképre. C4/3) Kényszerű táj és területhasználat módosulás. Kényszerű területhasználat módosulás adódhat egyrészt a hullámtér változásából (lásd pl. a hullámtérre vonatkozó építési szabályok szigorúbbak, mint a mentett oldalra vonatkozó szabályok – a jelenlegi állapot esetleges megváltozása – a parti nyomvonal esetén – a különböző érdekcsoportoknak mást fog jelenteni – mást fognak pozitív, ill. negatív hatásnak tekinteni...), másrészt a tervezett árvízvédelmi létesítmény és kapcsolódó létesítményei (pl. fenntartó út) területfoglalásából. C4/4) Jelenleg problémás, a terv megvalósítása során megújított állapotú értékes területek nagysága, fontossága. A Duna parton jelenleg vegyes a kép vannak szépen kiépült területek, de elhanyagolt, romló állapotú, szlömösödő részek is. Ezek megújulásának lehetőségét kell mérlegelni az egyes változatok kapcsán. Fontos kérdés, hogy az urbanizációs hatásoknak mára kevésbé kitett, a természet által lassan visszahódított területeket nem értjük ide. Azokról a szlömösödő területekről van szó, ahol a (köz)terület tulajdonosa, fenntartója nem végezte el a kívánt fenntartási feladatokat. A felelős nem mindig beazonosítható.	0	-1	0	C4/1: A mentett oldali szivárgók miatt a belvízveszély elhanyagolható, azonban nem megfelelő működés esetén a Nánási úti változat több problémát képes okozni, így ez utóbbi változat kap negatív értékelést. C4/2: Tájképi hatások szempontjából a galériaerdő csökkenése és a mesterséges felületek, alépítmények megjelenése a parti változatot erősebben érintik, így az negatív értékelést kap. C4/3: Táj- és területhasználat módosulása elsősorban a vízparti nyomvonalaknál várható (a Nánási útnál legfeljebb átmeneti hatású), ekképp negatív értékelés is csak erre a nyomvonalra adható. C4/4: Megújított területekről a „0” változat esetében nem beszélhetünk. Sérül a természetesség a sétány menti nyomvonalnál, ahol azonban megújulhatnak jelenleg rendezetlen területek, így ez a változat értékelése semleges. A Nánási úti nyomvonal esetében szinte a teljes útkeresztmetszet megújulása várható, így ez pozitív értékelést kap.
C5) Környezeti hatások az árvízi események és az ez elleni védekezés során	-4 0	C5/1) Nagyméretű gépjárművekkel történő szállítás hatásai. A problémát részben a talajtömörödés, részben a tönkrement infrastruktúra elemek jelentik, ami gyakran a vészhelyzeti feszültségnek is a következménye. C5/2) Az árvíz esetén elárasztott ingatlanok szennyvizének, a területen található potenciális szennyezőanyagok vízminőségi hatása. C5/3) Vízbázis veszélyeztetés lehetősége az árvízzel jövő, amiatt kialakuló esetleges szennyezés miatt. C5/4) Az emberi egészség és élet veszélyeztetése. A változatok közötti különbségtétel alapját az adja, hogy a potenciálisan előtérrel érintett területen mekkora kockázattal valószínűsíthető emberi érintettség, fertőzésveszély, mennyiben önthet el lakóházakat, üdülőházakat, egyéb létesítményeket (a víz magával sodorhat állati tetemeket, hulladékokat, szennyvízgyűjtők tartalmát stb., mely miatt fertőtlenítés válhat szükségessé). A beázott falakon, átnedvesedett bútorokon, elpusztult növényzetten elszaporodnak a penészgombák, amelyek betegségek forrásai lehetnek.	-2	-1	-2	C5/1: Part menti változatnál zaj és rezgés, levegővédelem vonatkozásban a hatótényező mértéke és a hatásfolyamat is nagyobb, ezek alapján a hatásterült kiterjedése is nagyobb, amelyek kezelése időben elhúzódó tevékenység. E tekintetben a partmenti nyomvonal elvetendő. C5/2: A Nánási úti nyomvonal megvalósulása esetén a nem közművestett szennyvízgyűjtők árvíz érintettsége lehetséges, azonban szakszerű, célirányos és környezetkímélő fertőtlenítő tevékenységgel a kialakult negatív környezetállapot kezelhető, valamint területi közműfejlesztéssel a kockázat csökkenthető. Jelen állapot alapján fokozott környezeti kockázat várható, az N-K nyomvonal értékelése negatív. C5/3: Nincs vízbázis veszélyeztetettség egyik nyomvonalon sem. C5/4: A Nánási úti változat esetén, mint ahogy a „0” változat esetében is, az árvízvédelmi területen lévő létesítmények (házak, vendéglátó egységek, sportlétesítmények elárasztásra

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Változatok pontértéke			Indoklás
			0 vált.	Part- menti vált.	Nánási úti vált.	
		C5/5) Szükséges utómunkálatok nagysága: takarítás, felhasznált anyagok (homok, agyag, homokzsák, szigetelő fólia), hordalék, hulladék elszállítása, fertőtlenítés stb. A kialakítandó művek fajtájától és helyszínétől függően különböző lehet a védekezés után szükséges utómunkálatok nagysága. Minél több ilyen tevékenység szükséges az árvíz elvonulása után, annál rosszabb az érték.				kerülnek, emiatt humán egészségügyi és környezeti kockázatokkal kell számolni. Emiatt az N-K nyomvonal értékelése negatív. C5/5: A szükséges utómunkálatok a Nánási úti változat esetén gyakorlatilag megegyeznek a „0” változat esetén felmerülővel, míg a partmenti nyomvonalon ilyen jellegű munkálatok csak a parti fővenyen, ártéren jelentkeznek, mely terület kiterjedése töredéke a másik nyomvonal esetében vizsgált előtött területnek. Ez mutatkozik az értékelésben is.
C6) A VKI 4.7 szerinti megítélés	-1+2	C6/1) Az érintett víztestek állapota előzetesen várhatóan rosszabb besorolást kap majd a VKI 4.7 elemzés folyamán	0	-1	2	C6/1: A Duna-Budapest víztest ökológiai állapota mérsékelt, szintén mérsékelt a morfológiai állapot, az átjárhatóság és a hidrológiai állapot kiváló. Minden olyan beruházási elem, ami közvetlen a vízpartot érinti és ott tartós változást eredményez (pl: tereprendezés, vízparti vegetáció gyérités stb.), az jellemzően kedvezőtlen hatású morfológiai és ökológiai szempontból. A part menti beruházással egy rosszabb morfológiai, ökológiai állapotot idézhetünk elő, amely várhatóan nem okoz kategória romlást, azaz nem lesz a víztest állapota gyenge. Ebből a szempontból várhatóan nem lesz szükség a részletes VKI 4.7 vizsgálat elvégzésére.
		C6/2) Alkalmaztak-e megfelelő hatásmérséklő intézkedéseket				C6/2: Hatásmérséklő intézkedés elhanyagolható mértékben alkalmazható a tevékenység jellege miatt. Eredményes hatásmérséklés a legkedvezőbb változat kiválasztásával lehetséges, amely e szempont szerint a belső nyomvonal.
		C6/3) Az érintett víztestekre meghatározott intézkedések veszélyeztetése vagy támogatása. Az Árvíz kockázati Irányelv hitet tesz amellett, hogy a kockázatokat mérlegelve, de lehetőség szerint a folyók nagyobb helyét, az árterületek fenntartását biztosítani kell az éghajlatváltozásokkal összefüggő későbbi nagyobb kockázatok elkerülése érdekében. A kritérium a beavatkozásoknak a VGT által az érintett víztestre előirányzott intézkedésekkel való kapcsolatát vizsgálja, hogy a beavatkozással hogyan változik a hullámtér nagysága. Az értékelés a legrosszabb, ha van olyan VGT intézkedés, amit a változat megakadályoz, ez kizáró kritérium.				C6/3: A VGT3 nem irányoz elő konkrét hirdomorfológiai intézkedéseket az érintett víztesten. A VGT3 az alábbi fiziko-kémiai intézkedéseket tervezi az érintett víztesten: • Csapadékvíz szennyvízcsatornára történő rákötéseinek csökkentése, egyéb külső vizek kizárása, különösen a felszíni, vagy felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, valamint védett területeken, • monitoring-rendszerek és információs rendszerek fejlesztése és működtetése, • mezőgazdasági tanácsadás vízvédelmi szemponttal kiegészített rendszere. A VGT3 az alábbi kémiai intézkedéseket tervezi az érintett víztesten: • A települési szennyvíztisztító telepen keresztül befogadóba vezetett lakossági eredetű elsődleges anyagok kibocsátásának szabályozása • Az ipari üzemekből felszíni befogadóba vezetett szennyvíz minőségére vonatkozó követelmények teljesítése A projekt nem befolyásolja sem a fiziko-kémiai, sem a kémiai intézkedések megvalósulását, tehát a jó ökológiai állapot elérhetőségét. Összességében várható, hogy nem szükséges a VKI 4.7 mentességi teszt elvégzése, mentességi kérelem benyújtása.
C7) Klímakockázat	-1+4	C7/1) A várható klímaváltozáshoz való alkalmazkodóképesség szintje. A tervezett rendszer kiépítésének igénye is visszavezethető a klímaváltozásra. A kérdés, hogy a változat mennyire segíti az alkalmazkodás a várható változásokhoz.	-1	1	2	C7/1: Mindkét változat jobban segíti az alkalmazkodást a jelenlegi nyúlágnál, azonban a part menti változatnál a nagyobb érintettség és kiterjedés következtében a várható változásokhoz való alkalmazkodás elhúzódó, következményeit tekintve összetettebb folyamat.
		C7/2) A műszaki megoldások klímaváltozásra való sérülékenységének mértéke. A sérülékenység megmutatja, hogy az egyes változatok esetében a klímaváltozás hatásai mekkora eséllyel okozhatnak a megvalósult létesítményben jelentős károkat, továbbá összemérhető az is, hogy az egyes változatok közül melyik a legalkalmasabb a hatások kivédésére, kezelésére.				C7/2: A két változat közül a part menti nyomvonal kitettebb, emiatt sérülékenysége is nagyobb. A kisebb mértékű kitettség és területfoglalás, valamint a környezeti feltételek miatt a Nánási úti változat alkalmasabb a hatások kivédésére.
D) Társadalmi kérdések, a jövőképek való megfelelés, elfogadhatóság	-14 +11		-1	0	6	
D1. A Római part elfogadott jövőképeknek való megfelelés Az egyedi, sajátos karakter megőrzésének kulcsa a szabadon használható sétány és a Duna vizuális kapcsolatának megőrzése,	-9 +6	D1/1 A Duna menti zöldfolyosó ökológiai és rekreációs célú zöldfelület megóvása és hasznosításának támogatása. „Római-part a Duna-menti zöldfolyosó, illetve a fővárosi zöldinfrastruktúra-hálózat része és fontos láncszeme, amely kapcsolódik dél felől a Margit-sziget, a Hajógyári-sziget, észak felé pedig Pünkösdfürdő parti zöld sávjához, zöldfolyosót és egyfajta „turisztikai kaputérseget” biztosítva.”	0	-2	3	A Római part elfogadott jövőképeknek való megfelelés a legmagasabb súlyú kritérium az egész értékelési rendszerben. A tervezési feladat része a Római-part fejlesztési koncepciójának kialakítása. Jelen értékelés idején a Római-part sem a területfejlesztés, sem az árvízvédelem, sem pedig a természetes ökoszisztéma védelme területén nem rendelkezik összehangolt tervvel, valójában a Római-part napjainkban is folyamatosan romló állapotában várja a megoldást. Ennek a problémának a kezelésére készült el közösségi tervezési folyamattal

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Változatok pontértéke			Indoklás
			0 vált.	Part- menti vált.	Nánási úti vált.	
a vízpart szabad megközelítésének lehetősége, a jelenlegi terepszint, rézsűhajlások, kavicsos fővény minél kisebb változása, a fás növényzet, különösen az idős, nem pótolható faállomány megmaradása, a nagymúltú vízisport-élet, valamint a Duna-parti vendéglátás együttese.		D1/2 A Római part egyedi, sajátos karakterének megőrzése. <i>Köszönhetően gazdag történetéből adódó organikus fejlődésének és természetközeli területeinek, a Római-part mint helyszín sokszínű, változatos, helyenként vadregényes. Ezt a karakterét a térrendezés, fejlesztések során sem veszíti el, nem válik túlzottan megtervezett, művi környezetté. Az értékelés során vizsgálni kell, hogy a beavatkozás követően mennyire változik meg visszafordíthatatlanul a Római-part természetes, vadregényes jellege.</i>				a Római-part Jövőképe dokumentum, amelynek jövőbeli megvalósíthatósága jelenti a fő szempontot az értékelés ezen részénél. A további részletes közösségi tervezés az árvízvédelmi fővédvonal nyomvonaláról és az alkalmazandó műszaki megoldásokról szóló hivatalos döntés után folytatódik. A D1/2 szemponthoz a Jövőkép kidolgozásakor nem határozták meg az árvízi védmű jellegét, hanem az árvízvédelmi tervezés kereteit írták elő, valamint meghatározták a terület alapvető funkcióit és értékeit. A Jövőkép szerint a Római-part olyan érték, ami ugyan sok szempontból javítható, de az erőltetett fejlesztése (még a legjobb szándék esetén is) önmagában nagyobb kockázatot jelent, mivel a Jövőkép kimondottan értéknek tekinti a Római-part természetközeli, vadregényes mivoltát. A parti sétány fejlesztése nélkül önmagában az Nánási úti változat annyiban járul hozzá a Jövőkép megvalósításához, hogy nem okoz visszafordíthatatlan változást, amit a Jövőkép értéknek határoz meg és megteremt az alapját a Jövőkép megvalósulásának. A meglévő problémák felszámolására az árvízvédelmi projekt nem tud forrást biztosítani. A közösségi tervezés későbbi eredményeit itt nem tudjuk figyelembe venni, hiszen nem részei az alternatívának. A parthoz közeli védvonal kiépítése természetesen a hagyományos meglévő funkciókat és hangulatot jelentősen módosítani fogja, bizonyos területeken meg is szünteti. Az árvédelmi szempontok figyelembevétele miatt ez szükségszerűnek tekinthető, még körültekintő tervezés esetén is. Ugyanakkor a beavatkozás lehetőséget adhat bizonyos meglévő infrastrukturális problémák orvoslására (pl. kerékpáros és gyalogos forgalom jobb szétválasztása, balesetveszélyes sőlya maradványok elbontása). Ezek a kedvező beavatkozások azonban nem azonos súlyúak azzal, mint amit a természeti környezet és a tájkép jelentős sérülése okoz. Fentieket mérlegelve kijelenthető, hogy bár gondos tervezéssel a parti területek védmű általi érintettsége csökkenthető, azonban a parti változat megvalósítása után a lakosság által fontosnak tartott természetközeli állapot helyreállása csak részben lehetséges és igen hosszú időt (bizonyos szakaszokon akár több évtizedet) is igénybe vehet. A megadott pontok ezt tükrözik, így a Part menti változat negatív megítélésű, míg a másik kettő csak enyhén pozitívnak számít. D1/1 pont a Duna menti zöldfolyosó ökológiai és rekreációs célú zöldfelület megővására vonatkozik. Ebből a szempontból a Nánási úti és a 0 változat egyenértékű, míg a Part menti változat kedvezőtlenül érinti a zöldfolyosó állapotát, ami elevelegfeljebb részben kompenzálható. A Part menti változat összességében negatív megítélését főleg ez és a D1/2 pont indokolja. A D1/3 pont esetében a Nánási úti változatnál a vendéglátóhelyek többsége árvízi károkat szenved el, azonban a véleményt nyilvánító vendéglátósok e kérdésben megosztottak: legtöbbjük a vendégeik számára legfőbb vonzerőt jelentő természetes megjelenésű part megőrzése mellett tud valamiféle védekezést vagy kárenyhítést elfogadni. A Part menti változat esetében ugyanakkor számos vendéglátóhelyet el kell bontani és ezek egy része nem is lesz helyreállítható. Így végleg megszűnnének azok a vendéglátóhelyek, amelyek jelenleg a sétány és fővény között helyezkednek el és különleges hangulatuk miatt kiemelkedően népszerűek a lakosság körében, sőt, már turisztikai vonzerőjük is van. A D1/4 és D1/5 szempont esetében a változatok nem mutatnak jelentős különbségeket, a D1/4 inkább a Part menti, a D1/5 a Nánási úti változatnál a jobb. A jelen állapot egyiket sem gátolja. D1/6 pontnál tárgyalt rekreációs jellegű fejlesztetőségi lehetőségekhez a 0 és a Nánási úti változat nem járul lényegében hozzá, míg Parti változat járhat kedvező és kedvezőtlen hatásokkal egyaránt.
		D1/3 A vendéglátás működésének biztosítása. <i>Római-parton teret kapó szolgáltatások (vendéglátás, sport- és rekreációs, kulturális szolgáltatások) sokszínűek, sokfélék, így különböző társadalmi és anyagi helyzetű látogatók egyaránt találhatnak számukra megfelelőt.</i>				
		D1/4 Duna-menti (EuroVelo6) kerékpár-útvonal mielőbbi teljes kiépítési lehetőségének segítése. <i>A Római-part jól megközelíthető kerékpárral minden irányból, és fontos állomása a Duna-menti szabadidős kerékpáros útvonalnak is. A vegyes forgalmú területen lépésben lehet kerékpározni, nem zavarva sétálókat. Az átmenő forgalomra szolgáló és gyorsabban haladó kerékpáros útvonal a Nánási út- Királyok útján halad lecsökkentett gépjárműforgalom mellett. Vizsgálandó, hogy elhelyezhető-e a kerékpárút az árvízvédelmi megoldás függvényében. Az építési fázis hossza, milyensége és a végleges helyfoglalás, illetve a 6 m-es felvonulási védekezési sáv használhatóságának kérdése befolyásolja az értékeket.</i>				
		D1/5 A szabadstrand működtethetősége, fejleszthetősége. <i>A megfelelő víz tisztaság általában lehetővé teszi, hogy nyaranta népszerű, a part táji, természeti értékeihez illeszkedő szabadstrand működjön a Római-parti fővényen.</i>				
		D1/6 A terület Jövőkép szerinti rekreációs jellegű fejleszthetőségi lehetőségei. <i>A Római-parton – ahogy a múltban is – virágzik a (nem motoros) vízisport-élet. Vízisport telepek vonzerejének, vendégekörének megőrzése az árvízvédelem szempontjából (pl. a vízhez való lejutás biztosítása, Római-part vonzerejének változása)</i>				
		D2. Hatás az érintettek, életminőség, közérzet, területhasználat				

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Változatok pontértéke			Indoklás
			0 vált.	Part- menti vált.	Nánási úti vált.	
		D2/2 A Csillaghegyi-öblözetben élő, árvízrel veszélyeztetett területen élő lakosság biztonságérzete, védekezési, értékvédelmi feladatai. A kritérium a, Csillaghegyi-öblözetben élő, árvízi veszélyeztetésnek kitétt lakosságra, vállalkozókra vonatkozik. Kiterjed az érintettek biztonságérzete növekedésének alakulására, és a védekezéshez való kényszerű hozzájárulás mértékére, illetve az értékmentés (emeletre hurcolkodás) feladataira.				parti, mind a Nánási úti nyomvonal esetében, ezek azonban kisebb mértékűek, mint a 0 változatnál. A D2/2 pont, a Csillaghegyi-öblözetben élő, árvízrel veszélyeztetett területen élő lakosság biztonságérzete, védekezési, értékvédelmi feladatai esetében a jelen állapot jelenti a legproblémásabb változatot. A parti sávba tervezett mobilgáttal szembeni korábbi lakossági ellenállás egyik fontos indoka a Római értékeinek védelme mellett az is volt, hogy a biztonság szempontjából nagyobb a bizalom a Dunától messzebb és magasabban elhelyezkedő gát irányában, mind a védekezés nehézsége, mind a mobilgát esetleges sérülékenysége szempontjából. A kritérium legnagyobb súlyú D2/3 pontja szempontjából eddig minden a parti sávba tervezett mobilgát koncepciója jelentős ellenállást váltott ki mind az árvíz által veszélyeztetett lakosság, mind a területet használó emberek körében. Az érintettek és érdekeltek részéről a legalapvetőbb elvárás a Római-part rekreációs jellegének megóvása és továbbfejlesztése. Ez magába foglalja a sport- és szabadidős tevékenységek (elsősorban evezés, kerékpározás, sétálás és pihenés) szempontjait, ami jól kiegészíthető időszakos rendezvények, kiállítások, versenyek stb. szervezésével. A hullámtéri ingatlanulajdonosok érdeke konfliktusban áll a túlnyomó többség érdekével, ezért nem tud olyan megoldás kialakulni, amely mindenki számára elfogadható lenne, csak olyan, ami lényegesen szélesebb kör támogat. Ennek megfelelően ebből a szempontból a Nánási úti megoldás a legjobb, míg a jelen állapot és a Parti változat negatív megítélésű. Ez utóbbi kritérium indokolja a Nánási úti változat magasabb pontszámát.
		D2/3 Várható társadalmi támogatottság. Kérdés, hogy a vizsgált változat társadalmi támogatottsága milyen mértékű. Tudni kell, hogy mindenki számára elfogadható tervet nem lehet készíteni, de törekedni kell a teljesen elutasító véleménnyel rendelkező lakosság számának alacsony szinten tartására. A negatív értékek jelentős, nem feloldható feszültségek fennmaradását feltételezik.				
Összesen	-43+57		6	11	30	

narancssárga= kizáró kritérium,

Feltétel: az elfogadható változat összpontszáma legyen több, mint a pozitív tartomány 50%-a, azaz 28.5 pont